

Motion till riksdagen 2020/21:740

av **Per-Arne Håkansson (S)**

Hållbar utveckling för va-system

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationell uppföljning kring en hållbar utveckling för va-system utifrån hälsa, klimat och livsmedelsförsörjning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vatten är en förutsättning för liv och vårt mest grundläggande livsmedel.

Rent vatten varje dag är för många av oss en självklarhet. I stora delar av världen av tillgången på vatten en ödesfråga som handlar om liv och död.

I internationell jämförelse har Sverige en mycket hög kvalitet till förhållandevis låg kostnad. I OECD:s återkommande redogörelser och index placerar sig Sverige i toppskiktet när det gäller medborgarnas egna bedömningar av hur nöjd man är med dricksvattnet.

Enligt en opinionsundersökning gjord på uppdrag av va-fakta är vatten- och avloppssystemet den infrastruktur som allmänheten anser viktigast för att samhället ska fungera. Trots detta är det inte lika många som uppger att man investeringar i va-systemen bör öka. En förklaring till detta kan vara att man inte upplever några problem med vare sig tillgång eller teknik.

Det finns dock en rad utmaningar som påverkar va-verksamheten och kan utsätta va-systemen för påfrestningar.

Dessa handlar om frågor om demografi och urbanisering, klimatförändringar, miljökrav, kris-, säkerhets- och beredskapsläge samt ökat behov av resurser och kompetens.

Kommunerna har övergripande skyldighet att ordna vattentjänster. Ansvaret mellan privata fastighetsägare och det allmänna är reglerat. Förebyggande åtgärder för att förebygga sanitära olägenheter och skydda medborgarnas hälsa lyfts fram.

För att säkerställa en god och hållbar vattenförsörjning krävs investeringar i teknik, nya anläggningar, forskning, kunskap och kompetens.

En rad kommuner har på senare år investerat i nya anläggningar eller står i begrepp att genomföra dessa. Simrishamns kommun har byggt en ny anläggning för att rena läkemedelsrester i vatten. Kristianstads kommun förbereder en viktig investering i va-systemet. I nordvästra Skåne har de sex kommunerna Helsingborg, Landskrona, Åstorp, Bjuv, Svalöv och Båstad bildat det gemensamma bolaget NSVA för att hantera dessa frågor. En del kommuner har lagt driften hos privata entreprenörer. Ofta sker samverkan annars genom kommunalförbund.

Även om va-förvaltningen är en kommunal angelägenhet och ansvaret till stor del är decentraliserat bygger en hållbar utveckling över hela landet, i städer såväl som landsbygd, på en väl utbyggd infrastruktur, forskning och kunskap. Ur nationellt perspektiv finns behov av en strategisk uppföljning och väl utbyggt samarbete mellan centrala myndigheter, länsstyrelser och kommuner.

Per-Arne Håkansson (S)